

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata
Heinrychi Bullingeri lib. IIII**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Nunqua[m] melius habent respublicae quàm sub Christianis principibus & magistratibus

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

pestifera fiunt, quæ tamen per se salutaria sunt: sed sic
punit deus scelera nostra. Idem de magistratu tyranni
co intellige. SIMON. Quid si is iubet quod
iniustum & iniquum est, parebo? Quid si tyrannus
fuerit iniquus & impius, parebo nihilominus? Mini-
me gentium. Quandoquidem tu supra dixisti, nemu-
nem posse melius fungi magistratu quam Christianu.
Deinde Paulus cum stomacho quodam in eos inuehit,
qui se sub iniustis iudicibus iudicari patiuntur. Postre-
mo apostoli ipsi nolebant iussis impij magistratus ob-
temperare, dicentes: Oportet deo plus obedire quam
hominibus. IOIADA. Collationem feci inter
magistratum pium et impium, ubi sic dixi: Nemo me-
lius et sanctius magistratū administrare potest quam
pius: interim tamen non dixi, magistratum impium et
tyrannicum non esse magistratum. Prætuli imperium
quod Christianus gerit, imperio quod gerit impius: ul-
timū tamen hoc non damnaui, quasi imperiū non esset
aut quasi nō esset ei parendum. Nunq̄ resp̄ publicæ me-
lius habuerunt q̄ dum pij regnarunt. Hoc in Ezechia
cæterisq; sanctis regibus uidere licet. Huc etiam spe-
ctat Paulus, quum iubet ut Corinthij ex sanctis, hoc
est, fidelibus eligant & constituant iudices. Apostoli
recte fecerunt quod in quibusdam rebus, impijs sena-
tus edictis ac iussis adquiescere noluerunt. De obedi-
entia ergo quum quæris, sic accipe. Quum sic dicas:

Quatenus
obedientum
+
impijs ma-
gistratibus.

L I B E R . III.

Obediam ne impio magistratui? Obedia ne impijs preceptis? eius non idem in utraq; quæris. Ad primam enim interrogationem responderem, parendum est: ad secundam, minime parendum est. Magistratus (quod supra dictum est) imperium habet non in animos, sed in corpora et res externas, et quidquid ad externam conuersationem hominum pertinet. Si iam præcipit quid contra decum, contra conscientiam, aut animis alutem, deo plus est parendū quam impijs iussis tyranni. Iam ualeat quod apostoli pro se dicūt: Oportet deo plus obedire quam hominibus. Si uero id duntaxat præcipit quod ad res externas aut ad corpus tuū pertinet, et quod à te sine iactura ueritatis et iustitia, sine periculo salutis præstari potest (Vtcung; corpori tuo ex rebus damnosum, utcung; tibi indignum uideatur) parendum tibi erit. Obedientiam ergo ei debemus: et rursus obedientiā non debemus. SIMON,

Iam alia oritur quæstio: Si nullam in animum habet iurisdictionem magistratus publicus, quur ergo hodie tantā sibi potestatem in rebus fidei sumit Christianus magistratus? IOIADA. Hoc agit non ut magistratus sed ut Christianus magistratus, nec facit hoc sine præcepto et exemplo. In Deuteronomio præcipitur regi, ut penes se habeat librum legis diuinæ, eumq; sedulo legat, qui et Iosue duci datur à Moses. Inspectemus exemplū Iosaphat, Ioiadæ, Josie, Ezechie

Dout. 31.

Rex penes se
habet librum
legis diuinæ